Instanța de fond: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud. V. Neguriță)
Dosarul nr. 2a-3998/23 (2-22166593-02-2a-23102023)

D E C I Z I E

22 noiembrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Președintele ședinței, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Dulghieru Dorin și Pulbere Ruxanda

examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, apelul declarat de către ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 26 iulie 2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria s. Voinova, r. Strășeni împotriva lui ***** cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantului:

La data de 14 noiembrie 2022 Primăria s. Voinova, r. Strășeni s-a adresat în instanţă cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 23.12.2021 ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Grădiniței de Copii Voinova și Primăriei s. Voinova, cu privire la recunoașterea ca ilegală acțiunea de a refuza angajarea în calitate de fochist și obligarea la încheierea unui contract individual de muncă.

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 01.03.2021 a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Grădinița de Copii Voinova și Primarul satului Voinova din raionul Strășeni cu privire la recunoașterea drept ilegal refuzului și obligarea de a încheia contract de muncă, ca vădit neîntemeiată. La 01.04.2022 hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central, a intrat în vigoare prin neatacare.

Menționează că, la 15.12.2021 ***** considerând ca discriminatoriu refuzul de angajare în calitate de fochist în incinta Grădiniței de Copii Voinova, a înregistrat o plângere la Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității cauza nr. 300/21. La 22.03.2022 Consiliul a decis că faptele examinate nu constituie discriminare directă în câmpul muncii pe criteriul de vârstă

și opinie, alegațiile cu privire la refuzul angajării în calitate de paznic se declară inadmisibile.

Susține reclamantul că, în aceste procese și în afara lor, inițiate de către ***** Grădinița de Copii Voinova și Primăria satului Voinova în toată această perioadă de timp a fost reprezentată de către avocatul Eremia Igor, căruia i-a fost achitat onorariu de 7.400 lei.

Declară că, la 09.06.2022 în adresa lui ***** a fost expediată somație prin care i s-a propus achitarea benevolă în termen de 10 zile a cheltuielilor de asistență juridică suportate de Grădinița de Copii Voinova și Primăria satului Voinova. Somația a fost recepționată la 22.06.2022, însă până la momentul înaintării prezentei cereri de chemare în judecată, pârâtul nu a dat curs somației și nu a achitat suma indicată, motiv din care s-a adresat judecății.

Solicită reclamantul Primăria s. Voinova, r. Strășeni, încasarea în beneficiul său de la pârâtul ***** a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 7.400 lei suportate în procesele anterioare, a dobânzii de întârziere pentru neachitarea în termen a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 666,61 lei și suma de 3.001,90 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezentul litigiu.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 26 iulie 2023, s-a admis acțiunea parțial.

S-a încasat din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamantului Primăria s. Voinova cheltuieli de judecată, sub forma cheltuielilor de asistență juridică suportate în cadrul cauzei civile nr. 2-464/2022 și cauzei civile nr. 2-300/21 din cadrul Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării în sumă de 7.400 lei, dobânzi de întârziere de 666,61 lei și cheltuieli de judecată suportate în prezentul proces de 1.500 lei, iar în total suma de 9.566,61 lei.

În rest, acțiunea s-a respins ca nefondată.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 01 august 2023, ***** a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 26 iulie 2023, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea cererii de apel, apelantul ***** a indicat că soluţia instanţei de fond este eronată, or aceasta interpretând eronat legea, a aplicat greşit normele de drept material şi procedural. Astfel, neglijând garanţiile legale oferite prin lege apelantului ***** în calitate de salariat, neîntemeiat s-a stabilit că pârâtul ***** a pierdut ambele procese intentate de el, respectiv ultimul este obligat să plătească cheltuielile de judecată pentru plata serviciilor juridice suportate de partea adversă.

Comunică apelantul că, la caz, este vorba despre un litigiu de muncă unde salariaţii, la caz *****, sunt scutiţi de cheltuielile de judecată, iar în cadrul examinării acelui litigiu, reclamantul Primăria s. Voinova nu a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată, cunoscând cu siguranţă, că într-un litigiu de muncă salariaţii sunt scutiţi de la plata cheltuielilor de judecată, însă a încercat ulterior într- un mod ilegal să încaseze de la pârât sume de bani intentând un alt litigiu, mai mult ca atât, i se mai calculează şi dobândă de întârziere, fapt inadmisibil şi contrar prevederilor art. 348, art. 350 lit. c), art. 353 Codul muncii.

Consideră apelantul că, cererea de chemare în judecată urma să fie respinsă ca neîntemeiată, deoarece pârâtul *****, la depunerea cererii de chemare în judecată privind recunoaşterea drept ilegal a refuzului şi obligarea de a încheia contract de muncă, a fost scutit de plata cheltuielilor de judecată inclusiv şi plata cheltuielilor suportate de angajator, iar normele la care a făcut trimiterea apelantul au fost ignorate.

Susține că, este neclar pe ce s-a bazat instanţa de fond când şi-a formulat concluzia că scutirea salariaţilor de la plata cheltuielilor judiciare nu exclude obligaţia reparării cheltuielilor judiciare suportate de partea adversă în condiţia în care se constată că acţiunea a fost intentată fără temeiuri legale. Prin urmare, prima instanţă greşit a interpretat norma legală şi a procedat la aplicarea eronată a legii.

Invocă apelantul că, referitor la încasarea dobânzii de întârziere pentru neachitarea în termen a cheltuielilor de asistenţă juridică, aceasta este un mijloc de sancţiune a persoanei în cazul neexecutării obligaţiilor pecuniare, adică restituirea unui împrumut, datorii. La caz, însă, nu este vorba de un împrumut sau de o datorie, ***** prin lege, a fost scutit de plata cheltuielilor judiciare, la examinarea cererii de chemare în judecată depusă de ***** către Grădiniţa de copii Voinova din raionul Străşeni şi Primarul satului Voinova din raionul Străşeni, privind recunoaşterea drept ilegal a refuzului şi obligarea de a încheia contract de muncă, aşadar la caz nu sunt aplicabile prevederile art. 942 alin.(1) Codul civil, aşa cum invocă intimatul.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanţei de fond a fost pronunțat public la 26 iulie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la data de 01 august 2023, astfel Colegiul constată că, apelul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanţei de apel:

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre.

Potrivit dispoziţiilor art. 118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu prevederile art. 276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. Procedura reglementată de prezentul capitol nu se aplică în materie fiscală, vamală sau în cazul răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică ori de o persoană cu funcţie de răspundere şi al răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată, precum şi în cazul litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale. Dispoziţiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispoziţiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

Potrivit prevederilor art. 276^3 Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art. art. 172 şi 173 Cod de procedură civilă, doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă. Dacă din materialele cauzei

rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.

Totodată, potrivit prevederilor art. 276^4 Cod de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.

În conformitate cu art. 373 alin. alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Astfel, instanţa de apel, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că aceasta urmează a fi casată integral, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cerințelor Primăriei s. Voinova, r. Strășeni, din următoarele considerente.

Circumstanțele de fapt ale cauzei:

Din materialele cauzei se atestă că, la data de 23.12.2021 ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Grădiniței de Copii Voinova cu privire la recunoașterea ca ilegal refuzul privind angajarea în calitate de fochist și obligarea la încheierea unui contract individual de muncă.

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 01 martie 2021, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** către Grădinița de Copii Voinova și Primarul satului Voinova din raionul Strășeni cu privire la recunoașterea drept ilegal refuzul și obligarea de a încheia contract de muncă, ca vădit neîntemeiată. (f.d.6)

La data de 01 aprilie 2022 hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central, a intrat în vigoare prin neatacare.

Totodată s-a stabilit că la 15.12.2021 ***** a înregistrat o plângere la Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității pentru faptul că ar fi fost discriminat pe criteriu de vârstă de către reclamant.

Prin Decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității din 22.03.2022, s-a constatat că faptele examinate nu constituie discriminare directă în câmpul muncii pe criteriul de vârstă și opinie, iar alegațiile cu privire la refuzul angajării în calitate de paznic au fost declarate inadmisibile. (f.d.7-9)

Atât în cadrul procesului civil din Judecătoria Strășeni, cât și în fața Consiliului, Primăria satului Voinova a fost reprezentată de către avocatul Eremia Igor, fapt care rezultă atât din dispozitivul hotărârii Judecătoriei Strășeni din 01martie 2022 (f.d.6), cât și din Decizia nr. 300/21 a Consiliului. (f.d.7)

Prin actele de predare-primire din 12.04.2022 avocatul Eremia Igor a predat serviciile acordate reclamantului enumerând acțiunile efectuate interesele reclamantului pe cauza civilă în sumă de 4.450 lei (f.d.11 verso) cât și în cadrul examinării cauzei la Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității în sumă de 2.950 lei (f.d.12 verso), în total 7.400 lei.

Prin ordinul de plată nr. 150 din 12.05.2022, se atestă faptul că reclamantul Primăria s. Voinova a achitat CA „Eremia Igor” suma de 7.400 lei. (f.d.4)

Prima instanță, prin hotărârea contestată a stabilit că, pârâtul ***** urmează să ramburseze reclamantului Primăria s. Voinova, r. Strășeni cheltuielile suportate de către acesta în cadrul celor două procese civile în cadrul cărora Primăria s. Voinova, r. Strășeni a avut câștig de cauză.

Astfel, apelantul ***** contestă hotărârea primei instanțe, considerând că la caz nu există premise cu privire la compensarea cheltuielilor pretinse, întrucât prin prisma dispozițiilor citate, acesta este scutit de plata cheltuielilor.

În conformitate cu art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art. 90 lit. i) din CPC, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte, cheltuielile de cheltuielile de asistenţă juridică.

Dispozițiile art. 94 alin. (1) CPC statuează că, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În temeiul art. 96 alin. (1), (1^1)CPC, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi

rezonabile. (1^1) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Colegiul civil urmează să accentueze că în temeiul dispozițiilor art. 348 Codul muncii, jurisdicţia muncii are drept obiect soluţionarea litigiilor individuale de muncă şi conflictelor colective de muncă privind purtarea negocierilor colective, încheierea, executarea, modificarea, suspendarea sau încetarea contractelor colective şi individuale de muncă, a convenţiilor colective prevăzute de prezentul cod, precum şi soluţionarea conflictelor colective privind interesele economice, sociale, profesionale şi culturale ale salariaţilor, apărute la diferite niveluri între partenerii sociali.

Potrivit art. 350 lit. c) Codul muncii, *principiile jurisdicţiei muncii sînt scutirea salariaţilor şi a reprezentanţilor acestora de cheltuielile judiciare*.

Iar dispozițiile art. 353 Codul muncii statuează că, salariaţii sau reprezentanţii acestora care se adresează în instanţele de judecată cu cereri de soluţionare a litigiilor şi conflictelor ce decurg din raporturile prevăzute la art.348 (inclusiv pentru a ataca hotărîrile şi deciziile judecătoreşti privind litigiile şi conflictele vizate) s*înt scutiţi de plata cheltuielilor judiciare* (a taxei de stat şi a cheltuielilor legate de judecarea pricinii).

Astfel, prin prisma dispozițiilor legale enunțate, Colegiul civil consideră că la caz Primăria s. Voinova, r. Strășeni nu este în drept de a pretinde de la ***** încasarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantumul pretins, întrucât legea prevede expres scutirea salariaților de obligația de a suporta cheltuielile de judecare a cauzei.

Prin urmare, în condițiile în care legiuitorul a prevăzut atare garanție pentru salariații implicați în cadrul litigiilor individuale de muncă, nu este în drept angajatorul de a pretinde încasarea cheltuielilor de asistență juridică, iar pe cale de consecință Colegiul civil consideră că cererea de chemare în judecată al Primăriei s. Voinova, r. Strășeni este neîntemeiată, fiind pasibilă de a fi respinsă.

Totodată, deși la momentul intentării acțiunii ***** nu era angajatul Primăriei s. Voinova, r. Strășeni, în opinia Colegiului civil aceste circumstanțe nicidecum nu împiedică aplicarea dispozițiilor art. 353 Codul muncii, întrucât legiuitorul a prevăzut expres categoria cauzelor care implică scutirea reclamantului de la cheltuielile judiciare, astfel potrivit prevederilor art. 348 Codul muncii acestea se referă inclusiv la litigiile individuale de muncă privind încheierea contractelor individuale de muncă.

Corespunzător, reieșind din dispoziţiile legale enunțate, precum și obiectul acţiunii ce constituie litigiu individual de muncă, este neîntemeiată cerința Primăriei s. Voinova, r. Strășeni cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, întrucât după cum a fost stabilit supra în cadrul litigiilor de muncă, salariații sunt scutiți de obligația de a suporta cheltuielile de judecare a cauzei.

Cu referire la cerința reclamantului Primăria s. Voinova, r. Strășeni privind încasarea dobânzii de întârziere, Colegiul civil consideră că această cerință este una neîntemeiată, fiind pasibilă de fi respinsă, or reprezintă o pretenție subsecventă la pretenția de bază, în privința căreia a fost stabilită netemeinicia.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de către ***** şi de a casa integral hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere al cerințelor Primăriei s. Voinova, r. Strășeni.

În conformitate cu art. art. 276^4, 385 lit. c), 389-390 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

D E C I D E:

Apelul declarat de ***** se admite.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 26 iulie 2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria s. Voinova, r. Strășeni împotriva lui ***** cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, și pe cauza dată se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria s. Voinova, r. Strășeni împotriva lui ***** cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată se respinge ca fiind neîntemeiată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, fiind definitivă și irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii Dulghieru Dorin

Pulbere Ruxanda